

ПОЛІТИКА

**забезпечення якості освіти та підготовки
Харківського національного університету
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба**

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

ВИТЯГ ІЗ НАКАЗУ

НАЧАЛЬНИКА ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ПОВІТРЯНИХ СИЛ
ІМЕНІ ІВАНА КОЖЕДУБА
(з адміністративно-господарської діяльності)

22.08.2025

м. Харків

№ 123

Про введення в дію рішень
Вченої ради університету
від 06 серпня 2025 року

Відповідно до вимог Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про фахову передвищу освіту”, спільноти директиви стратегічних командувань НАТО “Освіта та індивідуальна підготовка (E&ITD) 075-007”, рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, щодо внутрішньої системи забезпечення якості та інших нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, Міністерства оборони України, Міністерства освіти і науки України

НАКАЗУЮ:

1. Ввести в дію рішення Вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, протокол від 06 серпня 2025 року № 10 та затвердити “Політику забезпечення якості освіти та підготовки Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба” (Додаток до наказу).
2. Усім учасникам освітнього процесу керуватися нормами, викладеними у вищезазначеному документу при здійсненні заходів освітньої

діяльності в Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба.

3. Начальнику науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти університету організувати доведення норм вищезазначеного документу до особового складу університету шляхом розміщення тексту документів на офіційному сайті університету.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на начальника науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти університету.

5. Наказ довести до особового складу університету в частині, що його стосується.

Начальник Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба

Збройні сили України
Бригадний генерал

Андрій БЕРЕЖНИЙ

Начальник відділу персоналу
ХНУПС

О. БОКЛАГ

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради Харківського
національного університету
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба
протокол від 06.08.2025 № 10

ПОЛІТИКА

забезпечення якості освіти та підготовки
Харківського національного університету
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба

Введено в дію наказом начальника
Харківського національного університету
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба
від 25.08.2025 № 1233

ЗМІСТ

1.	Передумови.....	5
2.	Загальні положення.....	5
3.	Мета Політики забезпечення якості освіти та підготовки Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба.....	6
4.	Система та принципи забезпечення якості освіти та підготовки.....	6
5.	Завдання Політики забезпечення якості освіти та підготовки Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба.....	7
6.	Структура менеджменту системи забезпечення якості освіти та підготовки	8
7.	Процес забезпечення якості освіти та підготовки	9
8.	Функції та сфера відповідальності суб'єктів управління якістю освіти та підготовки (матриця розподілу відповідальності)	10
9.	Цикл перегляду Політики забезпечення якості освіти та підготовки.....	10
10	Публічна інформація та засоби комунікації	11

1. Передумови

Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (далі – Університет) є провідним вищим військовим навчальним закладом системи вищої військової освіти України, місія якого полягає у забезпеченні ефективної побудови, якісного функціонування та розвитку системи освіти та підготовки здобувачів освіти для задоволення потреб Збройних Сил України та інших складових сил безпеки та оборони України у військових фахівцях тактичного рівня при забезпеченні розвитку системи забезпечення якості освітньої діяльності.

Освітня діяльність Університету ґрунтуються на системному підході, прийнятому в НАТО, до підготовки військовослужбовців як лідерів і командирів, здатних ефективно діяти в умовах реальних бойових дій, надзвичайних ситуацій та актуальних безпекових загроз. Серед ключових стандартів і вимог до підготовки військових фахівців – орієнтація на високий професіоналізм, інноваційність, адаптивність до змін, відкритість до партнерства і співпраці, а також дотримання етичних принципів та усвідомлення персональної відповідальності за прийняті рішення.

Політика забезпечення якості освіти та підготовки (далі – Політика) спрямована на реалізацію місії Університету.

2. Загальні положення

Політика Університету у сфері забезпечення якості освіти та підготовки реалізується в системі військової освіти України та базується на принципах внутрішнього і зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти.

Розробка Політики ґрутувалася на комплексному підході, який включає “Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти” (ESG 2015), базується на засадах Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про фахову передвищу освіту”, рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі – НАЗЯВО), щодо внутрішньої системи забезпечення якості та інших нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, Міністерства оборони України, Міністерства освіти і науки України. У Політиці враховані основні положення “Стратегії та перспективних напрямів розвитку освітньої діяльності Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба”. Політика передбачає дотримання визначених процедур і стандартів країн-членів НАТО в галузі освіти та підготовки, а саме вимог Спільної директиви стратегічних командувань НАТО “Освіта та індивідуальна підготовка (E&ITD) 075-007” (далі – Стандарт НАТО).

3. Мета Політики забезпечення якості освіти та підготовки Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба

Метою Політики є забезпечення ефективного функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти та підготовки в Університеті.

Політика Університету реалізується шляхом виконання вимог документів із забезпечення якості освіти та підготовки (Додаток 1) та стандартизованих операційних процедур (СОП) Університету, направлених на забезпечення якості вищої освіти (Додаток 2).

4. Система та принципи забезпечення якості освіти та підготовки

Система забезпечення якості освіти та підготовки в Університеті визначена, як організована сукупність умов, процедур та заходів, що впроваджуються в межах закладу для досягнення ефективності освітніх та управлінських процесів. Її функціонування безпосередньо спрямоване на підвищення якості результатів навчання здобувачів освіти, забезпечення розвитку їхніх ключових компетентностей та сприяння розвитку особистості. Зазначена система також забезпечує реалізацію потреб та дотримання прав усіх суб'єктів освітнього процесу.

Політика базується на принципах: системності, людиноцентризму, прозорості, підзвітності, ефективності, інноваційності, безперервності, партнерства та удосконалення.

Системність передбачає цілісність і взаємозв'язок усіх стейкхолдерів, структурних підрозділів Університету, учасників освітнього процесу для забезпечення максимальної ефективності освітньої діяльності та підготовки військових фахівців.

Людиноцентризм полягає в орієнтації системи освіти та підготовки Університету на розвиток особистості кожного здобувача освіти, формування лідерських якостей, моральних і професійних цінностей, необхідних для виконання завдань у складі Збройних Сил України та під час міжнародних військових операцій.

Прозорість та підзвітність необхідна для забезпечення відкритості освітніх процесів та управлінських рішень, чіткого визначення відповідальності всіх учасників освітнього процесу, регулярного інформування замовників про результати своєї діяльності.

Ефективність означає раціональне використання ресурсів, оптимізацію освітньої діяльності за критеріями якості (Додаток 4) та одночасне підвищення результативності при зниженні витрат.

Інноваційність передбачає постійне впровадження сучасних технологій та передових методик навчання, що дозволяє забезпечувати відповідність підготовки актуальним вимогам та викликам.

Принцип безперервності означає систематичне вдосконалення всіх аспектів освітнього процесу на основі аналізу результатів моніторингу, отриманого зворотнього зв'язку та своєчасного впровадження необхідних змін.

Партнерство передбачає організацію партнерських відносин з національними та міжнародними освітніми, науковими й військовими установами, активне залучення стейкхолдерів до удосконалення освітнього процесу.

Постійне удосконалення освітнього процесу полягає в безперервному оновленні та вдосконаленні програм формальної та неформальної військової освіти, методів навчання і методів оцінювання здобувачів освіти відповідно до новітніх технологій, стандартів і потреб сектору безпеки та оборони.

5. Завдання Політики забезпечення якості освіти та підготовки Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба

Ключове завдання Політики полягає у впровадженні Стандарту НАТО щодо забезпечення якості освіти та підготовки, інтегрованої в державну систему освіти України. Університет здійснює адаптацію програм формальної та неформальної військової освіти, методик підготовки та системи оцінювання до вимог стандартів НАТО, забезпечуючи при цьому відповідність національним нормативно-правовим актам у сферах вищої та військової освіти.

Політика передбачає реалізацію та впровадження комплексних заходів, які визначають її основні завдання щодо:

організації системи менеджменту якості військової освіти, що забезпечує високий рівень підготовки, ґрунтуючись на принципі постійного її вдосконалення;

постійного моніторингу та оцінювання якості освіти та підготовки, що реалізується через регулярні внутрішні та зовнішні аудити, аналіз анкетувань учасників освітнього процесу та інших стейкхолдерів, а також контроль відповідності освітніх програм нормативним вимогам;

розвитку професійних компетентностей викладацького складу, що забезпечується шляхом систематичного підвищення кваліфікації, участі в міжнародних конференціях, семінарах, програмах обміну досвідом, стажуваннях, безпосередньої участі у бойових діях, а також у випробуваннях озброєння та військової техніки;

розвитку сучасної матеріально-технічної бази, зокрема оновлення лабораторного обладнання, створення тренажерів і симулаторів, удосконалення інфраструктури Університету тощо;

поєднання освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності задля розвитку наукового, науково-технічного й інноваційного потенціалу Університету;

організації системи дотримання принципів академічної добросердісті, що передбачає контроль за дотриманням етичних норм, виявлення та запобігання випадків академічного плагіату, формування усвідомлення важливості дотримання академічної добросердісті серед усіх учасників освітнього процесу;

інтеграції української військової освіти та підготовки до системи освіти держав-членів НАТО, що передбачає участь у міжнародних програмах обміну, співпрацю з провідними військовими навчальними закладами інших країн, впровадження міжнародних нормативних документів за напрямом освітньої діяльності.

6. Структура менеджменту системи забезпечення якості освіти та підготовки

6.1 Структура менеджменту системи забезпечення якості освіти та підготовки – це сукупність усіх учасників освітнього процесу та структурних підрозділів Університету, які відповідають за забезпечення якості освіти та підготовки.

6.2 Структура менеджменту системи забезпечення якості освіти та підготовки Університету спрямована на ефективну координацію та реалізацію визначених завдань і формування внутрішньої системи забезпечення якості, та поділяється на такі рівні:

- здобувачів освіти;
- науково-педагогічних працівників;
- менеджменту якості програм формальної та неформальної військової освіти;
- менеджменту внутрішньої системи забезпечення якості освіти та підготовки;
- зовнішнього оцінювання якості та взаємодії з замовниками на підготовку військових фахівців.

6.2.1 До першого рівня відносяться здобувачі всіх ступенів вищої освіти та/або рівнів військової освіти.

Залучення здобувачів освіти до менеджменту системи забезпечення якості освіти та підготовки є ключовим елементом формування внутрішньої культури якості, що ґрунтуються на принципах партнерства, відкритості та відповідальності кожного учасника освітнього процесу.

6.2.2 До другого рівня відносяться науково-педагогічні (педагогічні) працівники (НПП), роль яких полягає у реалізації освітніх програм (ОП), забезпеченні об'єктивного оцінювання результатів навчання, дотриманні академічної добросердісті та формуванні внутрішньої культури якості в Університеті.

6.2.3 До третього рівня відносяться гаранти ОП, академічні директори курсів, робочі групи з розробки ОП та програм підготовки неформальної військової освіти.

6.2.4 До четвертого рівня відносяться:

- начальник Університету;
- Вчена рада Університету;
- заступники начальника Університету;
- науково-методичний відділ забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти;
- навчальний відділ;
- науково-дослідний відділ вивчення та впровадження досвіду.

6.2.5 До п'ятого рівня відносяться:

- наглядова рада;
- представники органів акредитації;
- замовники на підготовку військових фахівців.

Замовники формують вимоги до компетентностей випускників Університету, здійснюють розробку професійних стандартів, приймають участь у розробці програм формальної та неформальної військової освіти та здійснюють контроль за їх відповідністю потребам складових сектору безпеки і оборони України.

6.3 Обов'язки та повноваження всіх учасників освітнього процесу щодо забезпечення якості освіти та підготовки визначені у відповідних положеннях структурних підрозділів та функціональних обов'язках посадових осіб Університету.

6.4 Відповіальність за реалізацію Політики покладається на керівництво Університету, начальника науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, керівників навчальних структурних підрозділів.

7. Процес забезпечення якості освіти та підготовки

Процес забезпечення якості освіти та підготовки в Університеті – це безперервний і системний комплекс заходів, спрямованих на постійне цілеспрямоване вдосконалення освітньої діяльності та досягнення вимог визначених стандартами. Детальний опис цього процесу, включаючи всі його складові, механізми та процедури, викладено у Положенні “Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба”.

8. Функції та сфера відповідальності суб'єктів управління якістю освіти та підготовки (матриця розподілу відповідальності)

Ефективна реалізація Політики досягається чітким розподілом функцій та відповідальності між усіма суб'єктами, залученими до процесу управління якістю освіти та підготовки. Цей розділ визначає ключових учасників системи менеджменту якості освіти та підготовки та окреслює їхні завдання в рамках функціонування системи забезпечення якості освіти та підготовки для скоординованої діяльності, спрямованої на досягнення стратегічних цілей Університету в освітній сфері.

Для деталізації завдань і обов'язків суб'єктів системи забезпечення якості освіти та підготовки в Університеті складено матрицю розподілу відповідальності (Додаток 3), яка відображає основні функції та сфери їх впливу.

9. Цикл перегляду Політики забезпечення якості освіти та підготовки

Цикл перегляду забезпечення якості освіти та підготовки в Університеті є фундаментальним елементом системи постійного вдосконалення освітнього процесу. Він забезпечує системний підхід до оцінки, аналізу та корекції всіх аспектів освітньої діяльності, гарантуючи її відповідність сучасним вимогам та стандартам. Цей цикл включає наступні ключові етапи та механізми:

аналіз освітніх програм та план програм курсів здійснюється з метою виявлення їх сильних сторін та недоліків, що потребують удосконалення;

щорічний внутрішній перегляд системи забезпечення якості освіти та підготовки, що організовується у форматі визначення внутрішньої оцінки функціонування всієї системи на рівні Університету та її окремих структурних навчальних підрозділів;

розробка щорічного звіту про забезпечення якості освіти та підготовки, в якому відображається загальний стан і динаміка прогресу відповідно до вимог освітніх стандартів;

участь у заходах зовнішньої акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка в Університеті, що є незалежною оцінкою відповідності національним та міжнародним нормативно-правовим актам;

визначення та моніторинг релевантних коефіцієнтів корисної ефективності (ККЕ) для об'єктивної оцінки прогресу у досягненні цілей щодо якості освіти та підготовки. ККЕ використовуються для вимірювання ефективності освітнього процесу, результатів навчання, задоволеності стейкхолдерів тощо;

проведення опитування всіх учасників освітнього процесу щодо рівня задоволеності якістю освіти та підготовки, умовами навчання та служби,

можливостями для професійного зростання, а також загальним морально-психологічним кліматом в Університеті;

систематичний моніторинг якості викладання, професійних компетентностей та методичної майстерності викладацького складу;

регулярний перегляд та актуалізація внутрішніх нормативних документів, які регламентують освітню діяльність та процеси забезпечення якості.

10. Публічна інформація та засоби комунікації

Для інформування громадськості, здобувачів освіти, їхніх батьків, потенційних абітурієнтів, стейххолдерів та інших зацікавлених сторін, Університет використовує різноманітні засоби та канали комунікації.

Офіційний вебсайт Університету:

<https://hups.mil.gov.ua>

Офіційна сторінка Університету в соціальній мережі Facebook:

https://www.facebook.com/hnups/?locale=uk_UA

Офіційна сторінка Університету в Instagram:

https://www.instagram.com/knafu_official/reels/

Офіційна сторінка Університету на YouTube:

<https://surli.cc/ocldff>

Офіційна електронна пошта Університету:

info@hups.mil.gov.ua.

Перелік документів із забезпечення якості освіти та підготовки

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). К.: ТОВ “ЦС”, 2015. 32 с.
2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII : станом на 1 черв. 2025 р. Відомості Верховної Ради. 2017. № 38–39. Ст. 380 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII : станом на 1 черв. 2025 р. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37–38. Ст. 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
4. Про військовий обов'язок і військову службу : Закон України від 25.03.1992 № 2232-XII : станом на 17 лип. 2025 р. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 27. Ст. 385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>
5. Про затвердження Положення про вищі військові навчальні заклади : Постанова Каб. Міністрів України від 12.05.2021 № 467. Офіційний вісник України. 2021. №40, Ст. 2380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/467-2021-п#Text>
6. Про затвердження Положення про військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти : Наказ МОН України, Міністерства оборони України від 15.08.2018 № 910/412. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1229-18#Text>
7. Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти : наказ Міністерства оборони України від 15.02.2024 р. № 120. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0453-24#Text>
8. Про затвердження Порядку організації і проведення військового стажування, навчальної, виробничої, ремонтної, корабельної та інших видів практики курсантів та слухачів вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та закладів фахової передвищої військової освіти : Наказ Міністерства оборони України від 12.01.2024 № 23 : станом на 27 лют. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-24#Text>
9. Про затвердження Інструкції про організацію та проведення військово-професійної орієнтації громадян України і прийому на навчання до закладів фахової передвищої військової освіти, вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та наукових установ у системі Міністерства оборони України : Наказ Міністерства оборони України від 16.07.2024 р. № 479. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1285-24#Text>
10. Політика Міністерства оборони України із забезпечення якості професійної військової освіти : рішення Міністра оборони України від 16.06.2025 № 6521/у/10-2024.

11. Рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості : затв. рішенням НАЗЯВО протокол від 26.06.2019 р. № 6.
12. Спільна директива стратегічних командувань НАТО “Освіта та індивідуальна підготовка (E&ITD) 075-007”, 2025.
13. Про затвердження Статуту Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : наказ Міністра оборони України від 16.12.2021 р. № 382. URL: <https://mod.gov.ua/diyalnist/normativno-pravova-baza/nakaz-ministerstva-oboroni-ukraini-n-382-vid-16-12-2021-pro-zatverdzhennia-statutu-kharkivskogo-natsionalnogo-universitetu-povitrianikh-sil-imeni-ivana-kozheduba>
14. Положення про Систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : затв. рішенням Вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба протокол від 19.08.2025 р. № 9, введено в дію наказом начальника університету від 19.08.2025 р. № 985.
15. Положення про науково-методичний відділ забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : затв. рішенням Вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба протокол від 18.03.2025 р. № 5, введено в дію наказом начальника університету від 20.03.2025 р. № 415.
16. Стратегія та перспективні напрями розвитку освітньої діяльності Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : затв. рішенням Вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба протокол від 19.08.2025 р. № 9, введено в дію наказом начальника університету від 19.08.2025 р. № 985.
17. Положення про академічну добросердість та етику академічних взаємовідносин у Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : затв. рішенням Вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба протокол від 19.08. 2025 р. № 9, введено в дію наказом начальника університету від 19.08.2025 р. № 985.
18. Положення про професійний розвиток науково-педагогічних працівників Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : затв. рішенням Вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба протокол від 23.01.2024 р. № 01, введено в дію наказом начальника університету від 29.01.2024 р. № 144.
19. Положення про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : затв. рішенням Вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба протокол від 19.08.2025 р. № 9, введено в дію наказом начальника університету від 19.08.2025 р. № 985.

20. Положення про порядок організації та проведення опитувань учасників освітнього процесу у Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : затв. рішенням Вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба протокол від 19.08.2025 р. № 9, введено в дію наказом начальника університету від 19.08.2025 р. № 985.
21. Кодекс академічної добродетелі Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : затв. рішенням Вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба протокол від 19.08.2025 р. № 9, введено в дію наказом начальника університету від 19.08.2025 р. № 985.
22. Положення про організацію і проведення контрольних та взаємних відвідувань навчальних занять у Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : затв. рішенням Вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба протокол від 19.08.2022 р. № 9, введено в дію наказом начальника університету від 19.08.2022 р. № 975.
23. Положення про науково-дослідний відділ вивчення та впровадження досвіду наукового центру Повітряних Сил Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : затв. рішенням наукової ради наукового центру Повітряних Сил Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба від 17.06.2025 № 6.
24. Положення про систему рейтингового оцінювання здобувачів освіти у Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : затв. рішенням Вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба протокол від 22.07.2025 р. № 9, введено в дію наказом начальника університету від 24.07.2025 р. № 1057.
25. Політика добродетального використання штучного інтелекту в Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : затв. рішенням Вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба протокол від 22.07.2025 р. № 9, введено в дію наказом начальника університету від 24.07.2025 р. № 1057.
26. Комунікаційна стратегія Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : затв. рішенням Вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба протокол від 22.07.2025 р. № 9, введено в дію наказом начальника університету від 24.07.2025 р. № 1057.
27. Положення про кураторство Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : затв. рішенням Вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба протокол від 22.07.2025 р. № 9, введено в дію наказом начальника університету від 14.08.2025 р. № 1180.

СТАНДАРТИЗОВАНІ ОПЕРАЦІЙНІ ПРОЦЕДУРИ УНІВЕРСИТЕТУ

СОП-1.1. Розробка та перегляд (внесення змін) освітньої програми формальної та неформальної військової освіти (освітньо-професійних та освітньо-наукових програм підготовки фахівців та освітніх програм курсів професійної військової освіти)

№ з/п	Дія	Документ	Час	Відповідальний
1.	Створення робочої групи	Наказ начальника університету “Про створення робочих груп та розроблення (коригування) основних освітніх документів”	Не пізніше 1 березня відкриття нової освітньої програми	Заступник начальника університету з навчальної роботи
2.	Обґрутування доцільності відкриття нової освітньої програми	Рапорт (Пояснювальна записка)	Не пізніше 20 березня відкриття нової освітньої програми	Начальник кафедри відповідальної за реалізацію ОП
3	Попереднє погодження доцільності відкриття нової освітньої програми на рівні структурного підрозділу	Проект нової освітньої програми	Не пізніше 1 квітня відкриття нової освітньої програми	Начальник факультету (голова Вченої ради факультету)
4.	Розрахунок собівартості освітньої програми	Розрахунок собівартості освітньої програми	Не пізніше ніж за 2 тижні з дня подання документів	Фінансово-економічний відділ
5.	Погодження із замовниками, ЦУВОН ГШ ЗС України, ДВОН МО України	Аркуш погодження	Не пізніше 1 липня відкриття нової освітньої програми	Начальник навчального відділу
6.	Затвердження нової освітньої програми Вченою радою університету	Протокол Вченої ради університету	Не пізніше 20 серпня календарного року	Заступник начальника університету з навчальної роботи
7.	Введення в дію нової освітньої програми	Наказ начальника університету “Про введення в дію освітньої програми”	Не пізніше 25 серпня календарного року	Начальник університету
8.	Оприлюднення Опису освітньої програми	Містить інформацію з обмеженим доступом, відповідно до пункту 1.23 (ПСІ ЗСУ-2025)		Начальник навчального відділу

**СОП-1.2. Розробка та перегляд (внесення змін) навчального плану
програми курсу підвищення кваліфікації (допідготовки, перепідготовки)**

№ з/ п	Дія	Документ	Час	Відповідальний
1.	Отримання Змін внесених до Каталогу курсів підвищення кваліфікації (допідготовки, перепідготовки) у ВВНЗ, ВНП ЗВО та ЗФПВО	Каталог курсів підвищення кваліфікації (допідготовки, перепідготовки) у ВВНЗ, ВНП ЗВО та ЗФПВО	На час введення в дію Змін до Каталогу курсів підвищення кваліфікації (допідготовки, перепідготовки) у ВВНЗ, ВНП ЗВО та ЗФПВО	Начальник навчального відділу
2.	Створення робочої групи	Наказ начальника університету “Про створення робочих груп та розроблення (коригування) основних освітніх документів”	Не пізніше ніж за 2 тижні з часу отримання вказівок (розпоряджень) на організацію нових КПК	Заступник начальника університету з навчальної роботи
3.	Розробка навчального план-програми курсу підвищення кваліфікації	Проект навчального план-програми курсу підвищення кваліфікації	у місячний строк після внесення доповнень та/або змін до Каталогу курсів підвищення кваліфікації та на підставі наказів замовників	Начальники кафедр
	Обговорення проекту навчального план-програми курсу підвищення кваліфікації на засіданні кафедри (міжкафедральному засіданні)	Проект навчального план-програми курсу підвищення кваліфікації	у місячний строк після внесення доповнень та/або змін до Каталогу курсів підвищення кваліфікації та на підставі наказів замовників	Начальники кафедр
5.	Погодження із замовниками, ЦУВОН ГШ ЗС України, ДВОН МО України	Аркуш погодження	Не пізніше ніж за 2 місяця до початку курсу	Начальник навчального відділу
6.	Затвердження навчального план-програми замовником на підготовку курсу (КПС ЗСУ, КСВ ЗСУ, КСЛ ЗСУ)	Навчальний план-програми курсу	Не пізніше ніж за 2 місяця до початку курсу	Заступник начальника університету з навчальної роботи

СОП-2. Розробка та перегляд (внесення змін) робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Дія	Відповідальний	Оцінювання
1.	Визначення науково-педагогічного працівника, відповідального за забезпечення освітньої компоненти (навчальної дисципліни)	Начальник кафедри	
2.	Розроблення (оновлення, внесення змін) до робочої програми навчальних дисциплін (РПНД)	Науково-педагогічні працівники	
3.	Погодження робочої програми навчальних дисциплін (zmін до РПНД) з гарантом освітньої програми	Начальник кафедри, науково-педагогічні працівники	
4.	Розгляд робочої програми навчальних дисциплін (zmін до РПНД) на засіданні кафедри	Начальник кафедри	
5.	Затвердження робочої програми навчальних дисциплін (zmін до РПНД)	Начальник факультету (для загально-університетських кафедр – ЗНУ з навчальної роботи)	

СОП-3. Організація роботи із включення до робочих програм навчальних дисциплін стандартів та процедур, прийнятих в арміях країн-членів НАТО

№ з/п	Етап	Відповідальний (підрозділ)	Дія
1.	Отримання	Начальник університету	Надходження стандартів та процедур, доведення до виконавців
		ЗНУ з НР, начальник навчального відділу	Отримання стандартів та процедур, доведення до кафедр
		Начальник кафедри	Отримання стандартів та процедур, доведення до НПП
2.	Вивчення	НПП	Проведення аналізу стандартів та процедур, відпрацювання пропозицій щодо впровадження
		Начальник кафедри, начальник	Розгляд пропозицій щодо впровадження стандартів та процедур, надання їх (за

№ з/п	Етап	Відповідальний (підрозділ)	Дія
		факультету	потреби) до вченої ради факультету
		Начальник кафедри, начальник факультету	Затвердження пропозицій щодо впровадження стандартів та процедур
3.	Впроваджен- ня	Начальник кафедри, НПП	Внесення змін до РПНД, методичних матеріалів для проведення навчальних занять
		Науково-педагогічні працівники	Доведення стандартів та процедур до здобу- вачів освіти
4.	Зворотній зв'язок	Начальник кафедри, НПП	Доповідь начальнику кафедри щодо впровадження стандартів та процедур в РПНД
		Начальник кафедри, ЗНФ-ННР	Доповідь начальнику факультету (через заступника начальника факультету з навчальної та наукової роботи - начальника навчальної частини) щодо впровадження стандартів та процедур
		Начальник Університету, ЗНУ з НР	Доповідь щодо впровадження до ОВУ, якому підпорядкований Університет та замовникам на підготовку військових фахівців

СОП-4. Оцінювання та рейтингування (оприлюднення результатів) здобувачів освіти

В Університеті оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з освітніх компонент здійснюється згідно з вимогами ЄКТС, ключовими елементами якої є залікові кредити як міра трудомісткості та якості навчальної діяльності здобувача освіти і стимулююча рейтингова система оцінювання, порядок та механізм реалізації якої визначено відповідно в Положенні про організацію освітнього процесу та Положенні про систему рейтингового оцінювання здобувачів освіти в Університеті.

Рейтингування (оприлюднення результатів). За результатами щорічного оцінювання здобувачів освіти складаються відповідні рейтинги як комплексна кількісна оцінка рівня сформованості визначених в освітній програмі компетентностей за певний період навчання, що фіксує його місце в ряду аналогічних оцінок інших здобувачів освіти на факультеті.

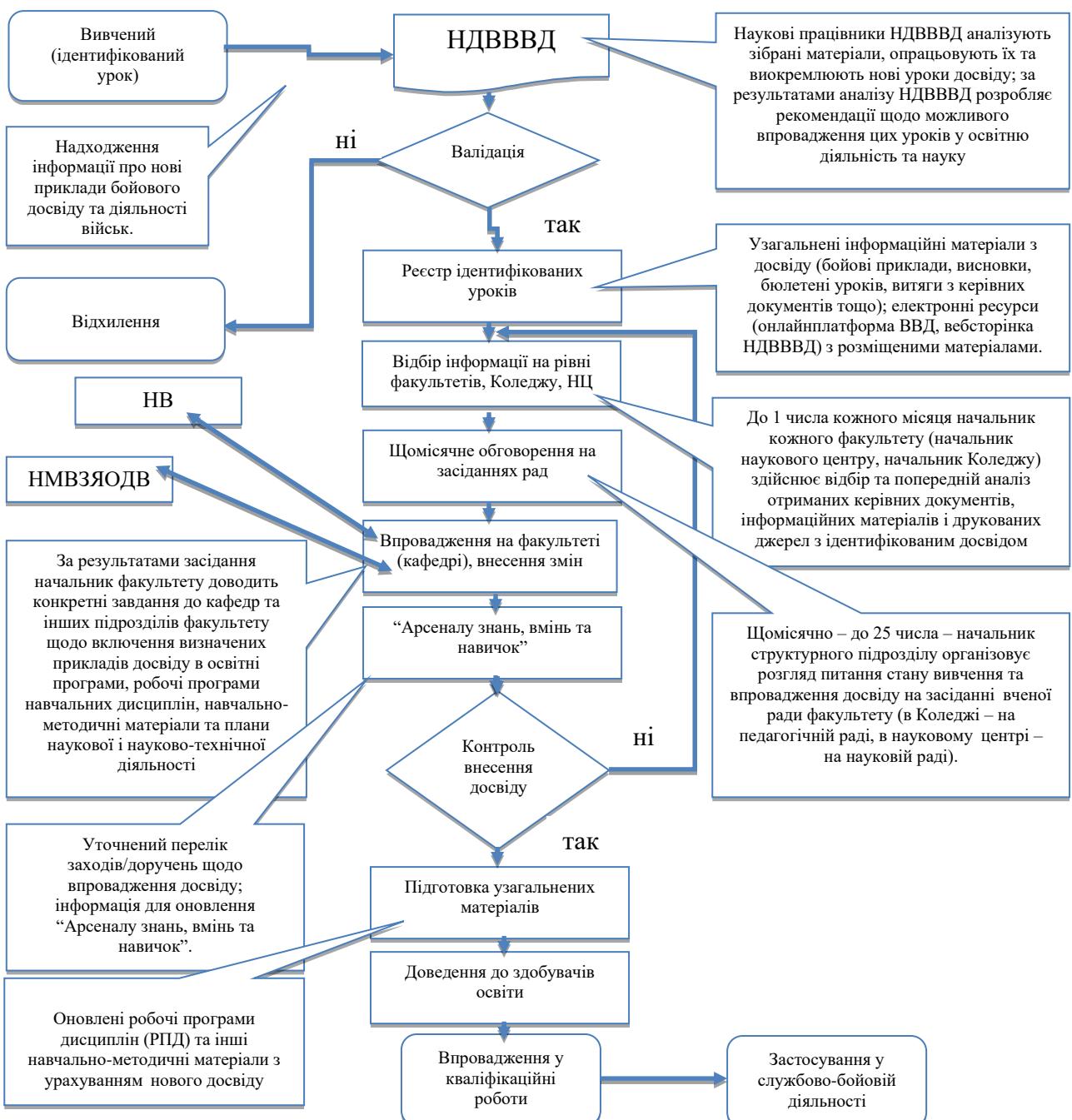
Етапи виконання	Відповідальна особа	Основні функції
1. Надання інформації про власні досягнення	Здобувач освіти	Подання підтверджуючих документів про досягнення (освітні, наукові, громадські, спортивні тощо). Перевірка власних результатів у рейтингу перед затвердженням. Підпис ознайомлення.

Етапи виконання	Відповідальна особа	Основні функції
2. Оцінювання досягнень з освітніх компонентів	Науково-педагогічний (педагогічний) склад	Оцінка програмних результатів навчання з кожного освітнього компонента. Виставлення балів за підсумками семестрового контролю. Атестація випускників.
3. Збір та узагальнення даних про додаткові бали	Керівництво навчального курсу	Інформування здобувачів освіти про порядок формування рейтингу. Збір і перевірка документів щодо додаткових досягнень. Розрахунок кількісних значень за критеріями. Подання відомостей до навчальної частини факультету. Доведення результатів до здобувачів.
4. Узагальнення та розрахунок рейтингу	Керівництво факультету	Збір і систематизація даних з курсів. Розрахунок рейтингових балів. Розгляд та затвердження списків на вченій раді факультету. Оприлюднення списків. Подання рейтингових списків випускних курсів до Вченої ради Університету. Аналіз причин високих/низьких результатів.
5. Моніторинг і методичне забезпечення	Науково-методичний відділ забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти	Забезпечення доступності інформації про критерії та процедури оцінювання. Моніторинг результатів і зворотний зв'язок. Підготовка аналітичних матеріалів. Удосконалення системи рейтингування.
6. Затвердження підсумкових списків	Начальник факультету Начальник університету	Затвердження рейтингів здобувачів освіти. Прийняття рішень у разі оскаржень. Контроль за дотриманням порядку оцінювання.
7. Антикорупційний контроль	Уповноважена особа з питань запобігання корупції	Погодження рейтингових списків перед затвердженням. Контроль за відсутністю упередженості чи фальсифікацій.
8. Оскарження результатів	Начальник факультету	Розгляд скарг здобувачів. Прийняття рішень про зміни або залишення результатів без змін. Оформлення протоколів і доведення рішень.

СОП-5. Моніторинг якості проведення навчальних занять

№ з/п	Етап	Відповідальний (підрозділ/посадова особа)	Дія
1.	Планування	Начальник університету, начальник навчального відділу, начальники факультетів, начальники (завідувачі) кафедр, начальники циклових комісій	Формування планів та графіків контрольних і взаємних відвідувань занять, доведення їх до виконавців.
2.	Організація контролю	Начальник університету та заступники, ректор інституту, начальник ВКСС, начальники факультетів, начальники (завідувачі) кафедр, начальники циклових комісій	Проведення контрольних відвідувань (планових та позапланових) згідно з графіком. Інформування НПП (у разі планових перевірок)
3.	Проведення відвідувань	Начальник університету та заступники, ректор інституту, начальник ВКСС, начальники факультетів, начальники (завідувачі) кафедр, начальники циклових комісій, представники навчального відділу, представники науково-методичний відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти	Відвідування занять з дотриманням нормативних вимог університету. Спостереження за організацією та методикою проведення занять. Аналіз позитивних і негативних аспектів
4.	Взаємні відвідування	Викладачі кафедри/циклоюї комісії	Ознайомлення з досвідом НПП. Спільне обговорення навчальних занять. Формулювання рекомендацій та пропозицій
5.	Аналіз та оцінювання	Особи, які здійснювали відвідування занять	Заповнення аркушів контролю (взаємного відвідування). Визначення оцінки за результатами відвідування. Розробка пропозицій та рекомендацій
6.	Обговорення результатів	Начальник (завідувач) кафедри, начальник циклоюї комісії, методичні ради, вчена рада	Обговорення результатів на кафедрах, циклових комісіях та методичних радах. Заслуховування звітів НПП
7.	Зворотній зв'язок і врахування результатів	Начальник (завідувач) кафедри, начальник циклоюї комісії	Контроль за усуненням недоліків. Врахування результатів відвідувань у рейтинговому оцінюванні та атестації НПП

СОП-6. Вивчення та впровадження досвіду в діяльність університету

**СОП-7. Рейтингове оцінювання та професійний розвиток
науково-педагогічних (педагогічних) працівників**

№ з/п	Етапи виконання	Відповіdalний підрозділ/відповіdalь на особа	Дія
1.	Надання інформації про власні результати діяльності	Науково-педагогічні (педагогічні) працівники	Подання персональних рейтинг-листів та заповнення електронних форм із підтвердуючими матеріалами (навчальна, методична, наукова, організаційна діяльність, особливі досягнення)
2.	Опитування здобувачів освіти	Начальник (завідувач) кафедри, начальник циклової комісії Науково-методичний відділ забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти	Організація та проведення анонімного онлайн-опитування здобувачів освіти. Обробка, узагальнення результатів опитування
3.	Перевірка та первинне оцінювання матеріалів	Начальник (завідувач) кафедри, начальник циклової комісії	Перевірка достовірності та повноти даних. Засвідчення персональних рейтинг-листів науково-педагогічних (педагогічних) працівників. Розгляд результатів на засіданні кафедри
4.	Визначення рейтингового оцінювання	Науково-методичний відділ забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти	Проведення загально-університетського узагальнення результатів. Формування зведених рейтингів: – за університет в цілому; – за кваліфікаційними категоріями (професори, доценти, старші викладачі, викладачі). Підготовка аналітичних матеріалів для Вченої ради університету
5.	Затвердження результатів	Вчена рада університету	Розгляд та затвердження результатів рейтингового оцінювання. Прийняття рішення щодо заохочення або рекомендацій для покращення роботи науково-педагогічних працівників
6.	Моніторинг та методичне супроводження	Науково-методичний відділ забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти	Моніторинг достовірності інформації, вибірковий контроль поданих матеріалів. Удосконалення критеріїв, методики й інструментів оцінювання. Забезпечення доступності інформації для науково-педагогічних працівників
7.	Використання та обговорення результатів	Начальник (завідувач) кафедри, начальник циклової комісії	Обговорення результатів рейтингового оцінювання науково-педагогічних (педагогічних) працівників на кафедрах (циклових комісіях). Розробка системи заходів щодо професійного розвитку науково-педагогічних працівників

№ з/п	Етапи виконання	Відповідальний підрозділ/відповідаль на особа	Дія
			Використання результатів рейтингового оцінювання для атестації, формування кадрового резерву, планування підвищення кваліфікації, дисциплінарного та матеріального заохочення
8.	Оскарження результатів	Науково-методичний відділ забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, начальники факультетів	Розгляд письмових звернень науково-педагогічних (педагогічних) працівників щодо результатів рейтингового оцінювання. Прийняття рішення про внесення змін або залишення результатів без змін; Оформлення протоколу і доведення рішення до заявника скарги

СОП-8. Забезпечення дотримання принципів академічної добродетелі

Нормативна база з академічної добродетелі	Інформаційна база з популяризації принципів академічної добродетелі	Інструменти моніторингу та контролю дотримання академічної добродетелі	Рівні забезпечення академічної добродетелі
1) Кодекс академічної добродетелі університету; 2) Положення про академічну добродетальність та етику академічних взаємовідносин в університеті; 3) Політика добродетесного використання штучного інтелекту в університеті; 4) Положення про протидію академічному плағіату в університеті; 5) Положення про Комісію з питань етики та академічної добродетелі університету; 6) Наказ начальника університету про призначення складу комісії з питань етики та академічної добродетелі;	1) Інформаційна сторінка «Академічна добродетальність» на офіційному сайті університету; 2) Інформаційна ресурси в соціальних мережах; 3) Інформаційні матеріали, пов'язані з популяризацією принципів дотримання академічної добродетелі серед усіх членів університетської та інститутської спільноти (візуальні та відеоматеріали); 4) інформаційні та методичні матеріали, пов'язані з роз'ясненням процедур реалізації академічної добродетелі; 5) Підписання всіма учасниками освітнього	1) Щорічне опитування науково-педагогічних, наукових працівників, здобувачів освіти щодо питань академічної добродетелі; 2) Комуникація з учасниками освітнього та наукового процесів щодо недобродетальної поведінки; 3) Обов'язкова перевірка на плағіат академічних текстів.	1) Рівень освітньої програми; 2) Рівень кафедри; 3) Рівень факультету, інституту, іншого навчально-наукового та/або наукового підрозділу (Постійна комісія з питань етики та академічної добродетелі університету)

Нормативна база з академічної доброчесності	Інформаційна база з популяризації принципів академічної доброчесності	Інструменти моніторингу та контролю дотримання академічної доброчесності	Рівні забезпечення академічної доброчесності
7) Положення про політику та процедуру врегулювання конфліктних ситуацій в університеті; 8) Кодекс честі курсанта університету	процесу Декларації про дотримання академічної доброчесності; 6) Підписання здобувачами вищої освіти перед захистом кваліфікаційної роботи Декларації про авторство.		

СОП-9. Моніторинг ефективності функціонування внутрішньої системи забезпечення якості

Мета функціонування внутрішньої системи забезпечення якості військової освіти – це процес створення та реалізації надійних умов здійснення освітньої діяльності та постійне їх підтримання учасниками освітнього процесу у належному стані з метою гарантованого досягнення здобувачами освіти запланованих результатів навчання (сформованості компетентностей) відповідно до стандартів освіти та професійних стандартів військового фахівця Збройних Сил України.

Забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти передбачає реалізацію таких функцій:

- аналітико-прогностичної;
- планування;
- регулятивно-консультативної;
- контрольно-діагностичної.

Заходи науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти із реалізації функцій

Аналітико-прогностична функція
Аналіз можливості ліцензування нових спеціальностей
Аналіз проектів нормативних документів з питань якості освітньої діяльності та вищої освіти
Аналіз пропозицій з питань підвищення якості освітньої діяльності та вищої освіти
Аналіз пропозицій з розробки та супроводження освітніх програм, їх структури та змісту
Аналіз стану зв'язків структурних підрозділів із стейкхолдерами, зокрема замовниками на підготовку військових фахівців
Аналіз чинних нормативних документів з питань якості освітньої діяльності та вищої освіти
Аналіз чинних нормативних документів щодо ліцензування та акредитації освітніх програм

Аналіз розроблених в університеті нормативних документів з питань забезпечення якості з врахуванням змін в законодавстві
Аналіз результатів роботи екзаменаційної комісії
Аналіз відповідності змісту освітніх програм стандартам вищої освіти
Функція планування
Перспективне та поточне планування ліцензування спеціальностей та акредитації освітніх програм
Перспективне та поточне планування роботи науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти
Планування заходів, спрямованих на впровадження та розвиток внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти
Участь у плануванні процесу підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників
Регулятивно-консультивативна функція
Залучення замовників на підготовку військових фахівців до формування освітніх програм та аналізу якості професійної підготовки здобувачів освіти
Надання консультивативних послуг щодо підготовки ліцензійних та акредитаційних справ
Проведення науково-методичних заходів (семінарів, конференцій) з питань забезпечення якості вищої освіти
Розробка рекомендацій до планування структурними підрозділами університету роботи із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності на навчальний рік
Надання пропозицій щодо розвитку та удосконалення матеріально-технічної бази за результатами моніторингу якості освітнього процесу
Контрольно-діагностична функція
Моніторинг та розробка рекомендацій щодо покращення якості організації професійного розвитку науково-педагогічних (педагогічних) працівників
Моніторинг відгуків командирів військових частин на випускників
Контроль за якістю підготовки та оформлення ліцензійних та акредитаційних справ
Контроль за врахуванням рекомендацій та зауважень отриманих за результатами зовнішнього оцінювання освітньої діяльності в університеті
Контроль реалізації освітніх програм
Моніторинг дотримання академічної добросердісті учасниками освітнього процесу
Моніторинг наявності публічної інформації відповідно до законодавства
Моніторинг якості проведення заходів військового стажування та практик здобувачів освіти
Моніторинг повноти, якості та відповідності матеріалів, розміщених у системі дистанційного навчання, змісту освітніх програм та робочих програм навчальних дисциплін
Опитування випускників щодо якості освітньої програми
Проведення опитувань (анкетувань) викладачів щодо ефективності функціонування системи внутрішнього забезпечення якості військової освіти
Проведення опитувань (анкетувань, оцінювань) здобувачів вищої освіти щодо ефективності функціонування системи внутрішнього забезпечення якості військової освіти
Організація та узагальнення результатів рейтингування здобувачів освіти та науково-педагогічних (педагогічних) працівників
Організація контролю виконання графіка-календаря освітнього процесу на навчальний рік у частині, що стосується забезпечення якості освітньої діяльності та вищої, фахової передвищої, професійної військової освіти

Організаційна матриця системи забезпечення якості освіти та підготовки

Завдання в рамках функціонування системи забезпечення якості освіти та підготовки	Стейкхолдери											Продукт
	Замовник	Начальник ХНУПС	Заступник ХНУПС з НР*	Начальники кафедр	Гарант освітніх програм/директора курсів	Начальник НМВ ЗЯОД та ВО	Начальник НВ	Начальник НДВ ВВД	НПП	Здобувачі освіти	Випускники університету	
Реалізація системного підходу НАТО до освіти і підготовки (SAT)	K	B	P	B	B	B	B	B	B	I	I	Система реалізації процедур НАТО до освіти і підготовки
Розроблення політики забезпечення якості та її перегляд	K	B	B	K	K	P	K	K	K	K	K	Політика забезпечення якості освіти та підготовки
Розробка професійних стандартів підготовки військових фахівців	P	B	K	B	B	K	K	K	K	K	K	Професійний стандарт
Розвиток та удосконалення матеріально-технічної бази	K	P	B	B	B	K	K	K	K	K	K	План розвитку матеріально-технічної бази
Підготовка до ліцензування та акредитації	I	B	B	B	B	P	K	K	B	I	I	Наказ про ліцензування освітньої діяльності/ сертифікат про акредитацію
Періодичний перегляд освітніх програм/курсів	K	B	K	B	B	P	K	B	B	B	I	ОПП, ОНП, програма курсу
Організація підвищення кваліфікації НПП	I	B	B	B	K	B	P	K	B	K	K	План/наказ проведення підвищення кваліфікації
Організація і проведення заходів щодо визначення відповідності результатів навчання, вимогам законодавства,	B	B	B	B	B	P	B	B	B	I	I	Сертифікат про акредитацію/ відгук на випускника

Завдання в рамках функціонування системи забезпечення якості освіти та стандартам вищої освіти, професійним стандартам, а також потребам військ	Стейкхолдери											
	B	B	B	B	B	P	B	B	B	I	I	
Аналіз результатів зовнішнього оцінювання якості освіти	B	B	B	B	B	P	B	B	B	I	I	Витяг вченої ради факультету / план усунення недоліків
Удосконалення системи оцінювання здобувачів освіти, а також порядку оцінювання НПП	I	B	B	B	B	P	B	K	B	K	K	Положення про освітній процес/рейтингове оцінювання
Організація опитувань НПП, здобувачів освіти, випускників та замовників	I	I	B	B	B	P	I	K	I	I	I	Результати опитувань, висновки та рекомендації
Контроль якості проведення навчальних занять	I	B	B	B	B	B	P	B	B	I	I	Аркуш перевірки навчальних занять, рекомендації
Забезпечення дотримання принципів академічної добroчесності	I	B	B	B	B	P	B	B	B	B	B	Система академічної добroчесності
Контроль впровадження в освітній процес досвіду військ, а також стандартів та процедур держав-членів НАТО	B	B	B	B	B	K	K	P	B	K	K	Стандарт/Робоча програма навчальної дисципліни

(B) Відповідальний: виконує завдання/діяльність у рамках забезпечення якості освіти

(P) Підзвітний: гарантує, що завдання та відповідна робота буде виконана в інтересах забезпечення якості освіти (**відповідальний за результат**)

(K) Консультування: надає вхідну інформацію (консультує) під час діяльності

(I) Інформований: періодично отримує інформацію про діяльність

Примітки:

- * Заступник начальника університету з льотної підготовки – в частині, що стосується процесу навчання та підготовки льотного складу;
- Заступник начальника університету з наукової роботи – в частині, що стосується процесу навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

Ключові показники ефективності системи забезпечення якості освіти та підготовки

ПОКАЗНИКИ	ЗАХОДИ
Формування політики та стратегії внутрішнього забезпечення якості	
Наявність затвердженої Політики та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та підготовки в університеті	Розроблення Політики та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та підготовки в університеті
Врахування в Політиці та Положенні законодавства України та стандартів НАТО щодо якості освіти та підготовки	Проведення аналізу законодавства України та стандартів НАТО, а також міжнародного досвіду щодо якості освіти та підготовки; Залучення профільних експертів до розроблення Політики та Положення та його актуалізації; Узгодження документа на рівні науково-методичної ради та Вченої ради
Регулярність перегляду Політики та Положення (не рідше одного разу на 5 років)	Аналіз змін у нормативному полі для ініціювання своєчасного оновлення Політики та Положення; Періодичний моніторинг реалізації Політики та Положення через опитування, аудит, самооцінку; Здійснення постійного моніторингу актуальності Політики та Положення з урахуванням змін у законодавстві та внутрішніх потреб університету; Розробка та затвердження ключових показників ефективності для вимірювання реалізації Положення
Визначена Стратегія впровадження системи внутрішнього забезпечення якості освіти та підготовки	Реалізація Стратегії через внутрішні нормативні документи університету; Включення положень Стратегії у плани роботи структурних підрозділів; Періодичний моніторинг та оцінювання результативності реалізації Стратегії
Розподіл повноважень між структурними підрозділами та посадовими особами, які задіяні у процесах забезпечення якості та фіксація цього відповідними нормативно-правовими документами	Оновлення положень про структурні підрозділи; Періодичний перегляд та оновлення посадових інструкцій

ПОКАЗНИКИ	ЗАХОДИ
Залучення учасників освітнього процесу до прийняття рішень щодо організації освітнього процесу, регламентації процедур та забезпечення якості освіти та підготовки.	Підвищення рівня зацікавленості учасників освітнього процесу університету в регламентації процедур організації освітньої діяльності та забезпечені якості освіти та підготовки; Створення опитувальників або фокус-груп для збору пропозицій щодо покращення освітнього процесу; Подання інформації про процедури та рішення у відкритому доступі; Прописаний механізм впливу на прийняття рішень та їх оскарження; Залучення здобувачів освіти до вчених рад факультетів (університету).
Врахування потреб стейкхолдерів при формуванні Політики	Проведення консультацій із представниками оборонного сектору, випускниками та замовниками
Відповідність політики якості місії та стратегічним цілям університету	Здійснення оцінювання відповідності політики якості місії та стратегічним цілям університету із внесенням відповідних корегувань (за необхідності)
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	
Актуальність ОП та їх відповідність стандартам вищої освіти, професійним стандартами, досвіду застосування сил та засобів ЗС України та стандартам НАТО	Аналіз та врахування результатів анкетування роботодавців, випускників, здобувачів освіти, стандартів вищої освіти, професійних стандартів, стандартів НАТО та досвіду ведення бойових дій під час розробки (оновлення) ОП; Забезпечення прозорої процедури розгляду змін до ОП
Наявність робочих груп з розроблення ОП	Формування та затвердження вимог до робочих груп з розроблення ОП; Формування складу робочих груп з урахуванням представництва роботодавців і здобувачів освіти
Наявність гарантів ОП	Видання наказу про призначення гарантів ОП; Формування робочих груп з урахуванням представництва роботодавців та здобувачів освіти
Документ, що регламентує механізм (процедури) розробки та затвердження ОП	Розробка/затвердження механізму (процедур) розробки та затвердження ОП.
Зафіксована у документах процедура поточного моніторингу та періодичного перегляду ОП	Укладення відповідного нормативного документу або актуалізація вже існуючих з описом безперервного механізму щорічного перегляду ОП
Кількість нових ОП	Формування розуміння потреби до розробки нових ОП
Використання результатів зовнішніх і внутрішніх оцінювань якості під час перегляду ОП	Аналіз результатів акредитації, внутрішніх аудитів, опитувань, результатів роботи екзаменаційних комісій та незалежного оцінювання при ухваленні змін до ОП
Наявність механізму адаптації ОП до	Розроблення адаптивних сценаріїв реалізації ОП

ПОКАЗНИКИ	ЗАХОДИ
умов воєнного стану та кризових ситуацій	(змішаний формат, модульність, індивідуальні освітні траєкторії тощо)
Рівень інтеграції практичного компоненту в ОП	Збільшення частки практичної підготовки, стажування, польових навчань, бойових кейсів у структурі ОП
Ступінь інтернаціоналізації ОП	Включення англомовних освітніх компонент, участь у міжнародних освітніх проектах, залучення іноземних викладачів
Залучення роботодавців (замовників) до розроблення (перегляду) ОП	Розробка дієвого механізму залучення роботодавців до роботи над розробленням (переглядом) ОП
Залучення здобувачів освіти до розроблення (перегляду) ОП	Розробка дієвого механізму залучення та мотивації здобувачів освіти до роботи над розробленням (переглядом) ОП; Проведення регулярних опитувань і фокус-груп для отримання зворотного зв'язку здобувачів щодо якості та змісту ОП
Результати оцінювань здобувачами освіти якості діючих ОП (опитування)	Регулярне проведення таких оцінювань, на основі аналізу результатів прийняття необхідних рішень щодо перегляду ОП
Оцінювання роботодавцями якості діючих ОП (опитування)	Регулярне проведення таких оцінювань, на основі аналізу результатів прийняття необхідних рішень щодо перегляду ОП
Моніторинг та перегляд ОП	Регулярний (щорічний) перегляд ОП
Інтеграція Soft skills	Включення навчальних результатів із лідерства, емоційної стійкості, критичного мислення до ОП

Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників

Наявність системи рейтингування здобувачів освіти	Розробка та постійне вдосконалення процедур і критеріїв оцінювання здобувачів освіти
Аналіз результатів рейтингування для прийняття рішень щодо академічної підтримки або заохочення	Публічне інформування здобувачів про принципи та результати рейтингування
Оцінювання педагогічної (викладацької) майстерності	Розробка механізмів та методик оцінки, визначення кола осіб, що можуть проводити таку оцінку; Проведення оцінювання, використання результатів
Наявність системи моніторингу та оцінки діяльності НПП	Формування механізмів оцінки НПП, розроблення Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних та педагогічних працівників в університеті; Аналіз результатів моніторингу для планування підвищення кваліфікації; Залучення зовнішніх експертів до оцінювання викладацької майстерності НПП
Залучення здобувачів освіти до процесу оцінювання НПП через анонімні опитування	Розробка інструментів оцінки здобувачами освіти педагогічної діяльності НПП.

ПОКАЗНИКИ	ЗАХОДИ
Підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників	
Наявність положення про професійний розвиток науково-педагогічних працівників Університету	<p>Розробка та затвердження Положення про професійний розвиток науково-педагогічних працівників університету;</p> <p>Проведення аналізу законодавства України та стандартів НАТО, а також міжнародного досвіду щодо професійного розвитку НПП та оновлення Положення про професійний розвиток науково-педагогічних працівників Університету;</p> <p>Періодичний моніторинг реалізації Положення про професійний розвиток науково-педагогічних працівників університету через опитування, аудит, самооцінку;</p> <p>Внесення змін до Положення про професійний розвиток науково-педагогічних працівників університету за результатами моніторингу.</p>
Підвищення кваліфікації НПП	<p>Створення умов для підвищення кваліфікації НПП;</p> <p>Процедури мотивації НПП;</p> <p>Визначення частки НПП, що підвищили кваліфікацію за результатами оцінювання</p> <p>Розробка висновків та рекомендацій за результатами підвищення кваліфікації (в тому числі стажувань)</p>
Відповідність НПП Ліцензійним умовам впровадження освітньої діяльності	<p>Проведення аналізу відповідності НПП Ліцензійним умовам впровадження освітньої діяльності;</p> <p>Надання рекомендацій та контроль за підвищенням професійної кваліфікації НПП</p>
Частка НПП, які приймають участь у міжнародних наукових заходах	Розробка та підтримка процедур мотивації НПП
Керівництво НПП, які починають проводити навчальну, методичну, наукову, науково-технічну та організаційну діяльність в університеті	<p>Розробка Положення про керівництво НПП, які починають проводити навчальну, методичну, наукову, науково-технічну та організаційну діяльність в університеті;</p> <p>Періодичний моніторинг реалізації Положення про керівництво НПП, які починають проводити навчальну, методичну, наукову, науково-технічну та організаційну діяльність в університеті через опитування, аудит, самооцінку;</p> <p>Внесення змін до Положення про керівництво НПП, які починають проводити навчальну, методичну, наукову, науково-технічну та організаційну діяльність в університеті за результатами моніторингу</p>
Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	
Прозорість та адекватність критерій конкурсного відбору на заміщення	Розробка та затвердження відповідних нормативних документів

ПОКАЗНИКИ	ЗАХОДИ
посад НПП університету	
Наявність стратегії кадрового забезпечення університету та формування кадрового резерву	Формування концепції розвитку кадрового потенціалу у стратегії розвитку факультету/коледжу, університету
Наявність доступу до бібліотечних ресурсів	Збільшення бібліотечних фондів, надання доступу до онлайн бібліотек, оновлення фондів
Наявне необхідне для навчання, викладання та проведення наукових досліджень матеріально-технічне забезпечення	Оновлене обладнання, надання належного фінансування для повноцінної роботи
Наявність житлового фонду для здобувачів освіти	Розширення житлового фонду, забезпечення належних умов проживання
Якість спортивної та соціальної інфраструктури	Удосконалення ресурсів, залучення додаткового фінансування.
Наявність юридичної служби та служби психологічної підтримки персоналу	Нормативно-правова регламентація діяльності таких служб, залучення ресурсів до їх функціонування
Безпечність освітнього середовища	Створення умов для забезпечення безпеки всіх учасників освітнього процесу
Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	
Система електронного навчання Moodle	Масштабне впровадження системи електронного навчання Moodle у навчальний процес, розробка та постійна мотивація НПП до розробки електронних курсів
Забезпечення конфіденційності та захисту даних в інформаційних системах Університету	Розробка та впровадження політики інформаційної безпеки освітнього процесу; Визначення рівнів доступу до інформаційних систем для різних категорій користувачів (НПП, здобувачі, адміністрація); Захист персональних даних відповідно до законодавства України та вимог Міністерства оборони України; Проведення інструктажів з кібергігієни та відповідального користування освітніми IT-системами; Регулярний аудит інформаційної безпеки та оцінка вразливостей в LMS та пов'язаних системах
Забезпечення публічності інформації	
Наявність на офіційному сайті університету статуту, сертифікатів про акредитацію, інформації про структурні підрозділи, звіти про діяльність тощо	Подання та регулярне оновлення такої інформації
Фінансова та адміністративна прозорість університету (наявність інформації про держзакупівлі, керівний склад, штатний розпис тощо)	Подання та регулярне оновлення такої інформації
Своєчасне оновлення інформації на сайті про університет, факультети,	Подання та регулярне оновлення такої інформації

ПОКАЗНИКИ	ЗАХОДИ
структурні підрозділи	
Залучення громадськості до обговорення ОП	Публікація проектів ОП на сайті з формою для зворотного зв'язку; Аналіз коментарів та обґрунтоване врахування
Забезпечення дотримання академічної добroчесності усіма учасниками освітнього процесу	
Наявність нормативної бази щодо дотримання всіма учасниками освітнього процесу принципів академічної добroчесності	Розробка та затвердження відповідних нормативних документів, а саме: Положення про академічну добroчесність та етику академічних взаємовідносин в університеті; Кодекс академічної добroчесності університету; Положення про протидію академічному plagiatu в університеті; Положення про комісію з питань етики та академічної добroчесності в університеті; Періодичне оновлення нормативної бази з урахуванням змін у законодавстві України; Проведення інформаційних сесій для учасників освітнього процесу щодо змісту нормативних документів
Наявність антиплагіатної системи, для перевірки наявності запозичень із текстів, присутніх в базах даних Університету, базах даних інших закладів освіти та в мережі Інтернет	Підписаний договір з компанією, яка надає послуги перевірки академічних текстів на наявність запозичень з текстів, присутніх в базах даних Університету, базах даних інших закладів освіти та в мережі Інтернет
Наявність дієвого механізму виявлення та протидії академічного plagiatu в академічних текстах, які розробляються в університеті	Розробка та затвердження порядку дій у разі виявлення академічного plagiatu; Формування та діяльність комісії з питань академічної добroчесності; Проведення роз'яснювальної роботи щодо недопущення академічного plagiatu
Механізм звернення для всіх учасників освітнього процесу щодо виявлення порушень академічної добroчесності	Затвердження процедури розгляду звернень; Створення комісії з питань етики та академічної добroчесності для розгляду звернень
Рівень обізнаності учасників освітнього процесу щодо принципів академічної добroчесності	Проведення регулярних опитувань щодо рівня обізнаності учасників освітнього процесу принципам академічної добroчесності; Організація щорічних тижнів академічної добroчесності
Інші процедури і заходи	
Проведення регулярних опитувань здобувачів освіти щодо рівня задоволеності якості освітнього процесу	Проведення регулярних опитувань здобувачів освіти із подальшим аналізом результатів
Наявність процедур та механізмів реалізації вільного вибору здобувачами освіти вибіркових дисциплін	Розробка дієвого механізму вибору вибіркових дисциплін здобувачами освіти
Прозорість оцінювання результатів навчання	Розробка і оприлюднення стратегії та критеріїв оцінювання на сайті університету
Наявність механізмів і процедур	Розробка нормативної бази та постійне

ПОКАЗНИКИ	ЗАХОДИ
зарахування, відрахування, поновлення та переведення здобувачів освіти університету	оновлення існуючих положень
Відкритість та доступність процедур вступу	Оприлюднення правил прийому на сайті університету
Повноцінна система профорієнтаційної роботи	Розробка функціонально-аналітичної схеми профорієнтаційної роботи університету
Оцінка роботодавцями професійної кваліфікації випускників (відгуки)	Аналіз та узагальнення відгуків роботодавців щодо професійної кваліфікації випускників
Залучення здобувачів освіти до наукової роботи	Проведення моніторингу та оцінки наукових здобутків здобувачів освіти
Динаміка (показники) навчальних досягнень здобувачів освіти	Запровадження процедур та інструментів збору, моніторингу та використання інформації щодо навчальних успіхів здобувачів освіти
Зовнішнє та внутрішнє забезпечення якості освіти та підготовки	
Аналіз результатів звітів самооцінки	Запровадження механізму самооцінки, розробка форм звітів для проведення самооцінки
Система безперервного самоаналізу ефективності процесів внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості	Забезпечення спроможності кафедр, факультетів та Університету в цілому брати участь у циклічному процесі внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості
Місце університету у міжнародних рейтингах	Розробка механізмів покращення позицій університету у рейтингах
Аналіз результатів зовнішньої акредитації ОП	Проведення систематичного аналізу рішень щодо акредитації ОП; Узагальнення типових зауважень органу акредитації та формування плану вдосконалення ОП; Внесення змін до ОП та процедур внутрішнього забезпечення якості на основі результатів акредитації; Інформування гарантів ОП, кафедр, адміністрації та інших стекхолдерів про рішення щодо акредитації та моніторингу виконання рекомендацій